

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتری حرفه‌ای تخصصی جراحی زنان و زایمان

عنوان:

بررسی تاثیر عفونت هلیکوباکتر پیلوری در ابتلا به پره‌اکلامپسی

استاد راهنما:

دکتر فریبا کهنمویی

استاد مشاور :

دکتر فرهاد پور فرضی

دکتر عباس یزدانبد

نگارنده :

دکتر خدیجه اسلام نژاد

بهار ۱۳۹۴

شماره پایان نامه: ۰۴۸

بسم الله الرحمن الرحيم

با سپاس از سه وجود مقدس

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم ...

موهایشان سپید شد تا ما روسفید شویم ...

و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند ...

پدرانمان ، مادرانمان و استادانمان

و تقدیم به همه کسانی که دوستان دارم و تمام بیمارانی که بر بالینشان آموختم...

چکیده فارسی:

بررسی تاثیر عفونت هلیکوباکتر پیلوری در ابتلا به پره اکلامپسی

مقدمه: پره اکلامپسی یکی از سه علل اصلی مرگ و میر مادران می باشد. از جمله عوامل خطر ساز پره اکلامپسی ابتلا به عفونت ها است. یکی از عفونت های شایع هلیکوباکتر پیلوری می باشد. هدف از این مطالعه بررسی رابطه عفونت هلیکوباکتر پیلوری با پره اکلامپسی می باشد.

مواد و روش ها: این بررسی تحلیلی (مورد-شاهدی) بر روی ۱۰۸ زن باردار مبتلا به پره اکلامپسی و ۱۰۸ زن باردار سالم که به بیمارستان علوی شهر اردبیل مراجعه کرده بودند انجام گرفت. سرم مثبت علیه هلیکوباکتر به روش الیزا (CagA ELISA IgG) و تست مدفوع در هر دو گروه سنجیده شد و داده ها با استفاده از آزمون کای دو و T-test و رگرسیون لجستیک آنالیز شدند.

یافته ها: یافته ها نشان داد از ۱۰۸ زن مبتلا به پره اکلامپسی ۳۰ مورد و از زنان سالم ۳۴ مورد از نظر CagA مثبت بودند. که از نظر آماری این اختلاف معنی دار نبود از نظر آنتی ژن مدفوعی ۶۷ نفر در گروه مورد و ۴۸ نفر در گروه کنترل مثبت بوده و از نظر آماری این نتیجه با ($P < 0/001$) معنی دار شده است. مقایسه عوارض مادری و جنینی پره اکلامپسی در بیماران مبتلا به پره اکلامپسی با آنتی ژن مثبت در مدفوع نتیجه نشان داد که سردرد ۲۴ مورد، تاری دید ۱۸ مورد، درد شکم ۴۰ مورد، تغییرات آنزیم های کبدی، ALT، ۱۶ مورد، AST، ۲۶ مورد و ALK، ۴ مورد بالا و ۴۰ مورد نوزاد با وزن کم تولد بدنیا آمد و از نظر آماری اختلاف معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری : با توجه به این که در این تحقیق هلیکوباکتری پیلوری فعال با پره اکلامپسی ارتباط داشت لذا می توان بعنوان تستی برای پیش گویی پره اکلامپسی در افراد در معرض خطر و درمان آن در صورت مثبت بودن استفاده نمود.

کلید واژه ها : پره اکلامپسی ، هلیکوباکتری ، عفونت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	فصل اول: بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق.....
۲.....	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله.....
۵.....	۱-۲- تعریف واژه‌های کلیدی.....
۶.....	۱-۳- اهداف کلی و جزئی.....
۶.....	۱-۳-۱- اهداف کلی.....
۶.....	۱-۳-۲- اهداف اختصاصی.....
۷.....	۱-۳-۳- اهداف کاربردی.....
۷.....	۱-۳-۴- فرضیات.....
۸.....	فصل دوم مبانی نظری و پیشینه تحقیق:.....
۹.....	۱-۲- پره اکلامپسی.....
۹.....	۱-۱-۲- مقدمه.....
۹.....	۲-۱-۲- اصطلاحات.....

- ۳-۱-۲- تشخیص اختلالات همراه با فشار خون بالا ۱۰
- ۴-۱-۲- سندرم پره اکلامپسی ۱۰
- ۵-۱-۲- شاخص های شدت پره اکلامپسی ۱۱
- ۶-۱-۲- اکلامپسی ۱۲
- ۷-۱-۲- پاتوژنز و اتیولوژی ۱۲
- ۱-۷-۱-۲- پاتوژنز پره اکلامپسی ۱۳
- ۲-۷-۱-۲- وازواسپاسم ۱۳
- ۳-۷-۱-۲- آسیب آندو تلیالی ۱۴
- ۴-۷-۱-۲- پروتئین های آنژیوژنیک و ضد آنژیوژنیک ۱۴
- ۵-۷-۱-۲- اتیولوژی ۱۵
- ۸-۱-۲- میزان بروز و عوامل خطر ساز ۱۵
- ۱-۸-۱-۲- تاثیر پره اکلامپسی بر سلامت مادر و جنین ۱۶
- ۹-۱-۲- تشخیص ۱۷
- ۱۰-۱-۲- پیش بینی ۱۸
- ۱۱-۱-۲- پیشگیری ۱۸
- ۲-۲- هلیکوباکتری ۱۹

- ۱۹..... ۱-۲-۲- باکتریولوژی
- ۲۳..... ۲-۲-۲- بافت شناسی
- ۲۴..... ۳-۲-۲- تشخیص
- ۲۴..... ۱-۳-۲-۲- روشهای مستقیم
- ۲۴..... ۱-۱-۳-۲-۲- روشهایی که مبتنی بر نمونه برداری از معده است
- ۲۴..... ۱-۱-۱-۳-۲-۲- آندوسکپی
- ۲۵..... ۲-۱-۱-۳-۲-۲- تست سریع اوره‌آز
- ۲۶..... ۳-۱-۱-۳-۲-۲- رنگ آمیزی
- ۲۶..... ۴-۱-۱-۳-۲-۲- کشت
- ۲۷..... ۵-۱-۱-۳-۲-۲- واکنش زنجیره پلی مرآز
- ۲۸..... ۲-۳-۲-۲- روشهای غیر مستقیم
- ۲۸..... ۱-۲-۳-۲-۲- سرولوژی
- ۲۹..... ۲-۲-۳-۲-۲- تست آنتی بادی
- ۲۹..... ۳-۲-۳-۲-۲- تست تنفس

- ۳۰.....مطالعه بر روی شیره معده.....۴-۲-۳-۲-۲
- ۳۱.....مطالعه بر روی مدفوع.....۵-۲-۳-۲-۲
- ۳۱.....مطالعه بر روی بزاق و پلاکهای دندان.....۶-۲-۳-۲-۲
- ۳۲.....مطالعه بر روی ادرار.....۷-۲-۳-۲-۲
- ۳۲.....مطالعات داخلی و خارجی.....۳-۲
- ۳۶.....فصل سوم روش اجرای پژوهش:.....
- ۳۷.....۱-۳-نوع پژوهش.....
- ۳۷.....۲-۳-جامعه آماری.....
- ۳۸.....۳-۳-زمان انجام مطالعه.....
- ۳۸.....۴-۳-محیط مطالعه.....
- ۳۸.....۵-۳-نمونه برداری و روش نمونه گیری.....
- ۳۸.....۶-۳-معیارهای ورود.....
- ۳۹.....۷-۳-معیارهای خروج.....
- ۳۹.....۸-۳-متغیرهای مطالعه.....

۹-۳- ابزار گردآوری داده‌ها	۴۰
۱۰-۳- روایی و پایایی ابزار گردآوری داده‌ها	۴۰
۱۱-۳- روش گردآوری اطلاعات	۴۰
۱۲-۳- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری	۴۲
۱۳-۳- ملاحظات اخلاقی	۴۲
فصل چهار نتایج:	۴۴
فصل پنج بحث و نتیجه‌گیری	۹۲
۱-۵- بحث و نتیجه‌گیری	۹۳
۲-۵- پیشنهادات	۹۶
منابع:	۹۷
Abstract	۱۰۱

فهرست نمودارها

نمودار (۱- ۴) توزیع فراوانی نسبی سطح تحصیلات بیماران در دو گروه مورد مطالعه..... ۹۰

نمودار (۲- ۴) توزیع فراوانی نسبی شغل بین گروه مورد و کنترل..... ۹۱

فهرست جداول

- جدول شماره (۱-۳) متغیرهای مطالعه..... ۳۹
- جدول شماره (۱-۴) توزیع میانگین سن بیماران در دو گروه مورد مطالعه ۵۳
- جدول شماره (۲-۴) توزیع میانگین قد بیماران در دو گروه مورد مطالعه ۵۴
- جدول شماره (۳-۴) توزیع میانگین وزن بیماران در دو گروه مورد مطالعه قبل از بارداری و بعد از زایمان..... ۵۵
- جدول (۴-۴) مقایسه سن، قد، وزن قبل از بارداری و بعد از زایمان..... ۵۶
- جدول شماره (۵-۴) توزیع فراوانی نسبی مصرف سیگار در دو گروه مورد مطالعه..... ۵۷
- جدول (۶-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه استعمال سیگار توسط همسر بیمار..... ۵۸
- جدول (۷-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه استعمال مواد مخدر بین گروه مورد و کنترل..... ۵۹
- جدول (۸-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه استعمال الکل بین گروه مورد و کنترل..... ۶۰
- جدول (۹-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه دیابت بین گروه مورد و کنترل..... ۶۱
- جدول (۱۰-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه دیابت حاملگی بین گروه مورد و کنترل..... ۶۲
- جدول (۱۱-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه فشار خون بین گروه مورد و کنترل..... ۶۳
- جدول (۱۲-۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه ابتلا به بیماری قلبی بین گروه مورد و کنترل..... ۶۴

- جدول (۴-۱۳) توزیع فراوانی نسبی سابقه بیماری لوپوس بین گروه مورد و کنترل.....۶۵
- جدول (۴-۱۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه آرتریت روماتوئید بین گروه مورد و کنترل.....۶۶
- جدول (۴-۱۵) توزیع فراوانی نسبی سابقه ترومبوآمبولی بین گروه مورد و کنترل.....۶۷
- جدول (۴-۱۶) توزیع فراوانی نسبی سابقه بیماری گوارشی بین گروه مورد و کنترل.....۶۸
- جدول (۴-۱۷) توزیع فراوانی نسبی سابقه مصرف آسپرین در بارداری بین گروه مورد و کنترل.....۶۹
- جدول (۴-۱۸) توزیع فراوانی نسبی سابقه مصرف قرص‌های ضد فشار خون بین گروه مورد و کنترل.....۷۰
- جدول (۴-۱۹) توزیع فراوانی نسبی سابقه مصرف کورتیکواستروئیدها در بارداری بین گروه مورد و کنترل.....۷۱
- جدول (۴-۲۰) توزیع فراوانی نسبی سابقه مصرف انسولین در بارداری بین گروه مورد و کنترل.....۷۲
- جدول (۴-۲۱) توزیع فراوانی نسبی سابقه مصرف آنتی بیوتیک‌ها در بارداری بین گروه مورد و کنترل.....۷۳
- جدول (۴-۲۲) توزیع فراوانی نسبی سردرد بین گروه مورد و کنترل.....۷۴
- جدول (۴-۲۳) توزیع فراوانی نسبی سابقه تاری دید بین گروه مورد و کنترل.....۷۵
- جدول (۴-۲۴) توزیع فراوانی نسبی سابقه درد اپی گاستر بین گروه مورد و کنترل.....۷۶
- جدول (۴-۲۵) توزیع فراوانی نسبی پروتئینوری بین دو گروه گروه مورد و کنترل.....۷۷
- جدول (۴-۲۶) توزیع فراوانی نسبی پروتئینوری ۲۴ ساعته بین گروه مورد و کنترل.....۷۸

- جدول (۲۷-۴) توزیع فراوانی نسبی میزان آنزیم های ALT بین گروه مورد و کنترل..... ۷۹
- جدول (۲۸-۴) توزیع فراوانی نسبی میزان AST بین گروه مورد و کنترل..... ۸۰
- جدول (۲۹-۴) توزیع فراوانی نسبی میزان ALK بین گروه مورد و کنترل..... ۸۱
- جدول (۳۰-۴) توزیع فراوانی نسبی نتیجه بررسی Cag A بین گروه مورد و کنترل..... ۸۲
- جدول (۳۱-۴) توزیع فراوانی نسبی نتیجه آنتی ژن مدفوعی بین گروه مورد و کنترل..... ۸۳
- جدول (۳۲-۴) توزیع فراوانی نسبی تولد نوزاد با وزن کم تولد بین گروه مورد و کنترل..... ۸۴
- جدول (۳۳-۴) توزیع فراوانی ابتلا به هلیکوباکتر در بیماران مورد و شاهد..... ۸۵
- جدول (۳۴-۴) توزیع فراوانی ابتلا به هلیکوباکتر با آنتی ژن CagA در بیماران مورد و شاهد..... ۸۶
- جدول (۳۵-۴) توزیع فراوانی وزن کم هنگام تولد به تفکیک ابتلا به هلیکوباکتر پیلوری بر اساس سرولوژی مدفوع در دو گروه مورد و شاهد..... ۸۷
- جدول (۳۶-۴) توزیع فراوانی سردرد به تفکیک ابتلا به هلیکوباکتر پیلوری بر اساس سرولوژی مدفوع در دو گروه مورد و شاهد..... ۸۸
- جدول (۳۷-۴) توزیع فراوانی عوارض مادری در دو گروه مورد و شاهد..... ۸۹

اختصارات

HP	Helicobacter Pylori
Cag A	Cytotoxin associated gen A
PPV	Positive Predictive Value
UBT	Urea Breath Test
BMI	Body Mass Index
ALK	Alkaline Phosphatase
AST	Aspartate Aminotransferase
ALT	Alanine Transaminase
HELLP	Hemolysis; the H, Elevated Liver Enzymes (EL), and Low Platelet Count (LP)
IgM	Immunoglobulin M
IgG	Immunoglobulin G
CRP	C-Reactive Protein
ACOG	American College of Obstetricians and Gynecologists